

CYNGOR SIR

Cofnodion cyfarfod o'r Cyngor Sir a gynhaliwyd yn yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Rhuthun a thrwy gynhadledd fideo, Dydd Mawrth, 6 Rhagfyr 2022 am 10.00 am.

YN BRESENNOL

Y Cynghorwyr Michelle Blakeley-Walker, Joan Butterfield, Jeanette Chamberlain-Jones, Ellie Chard, Kelly Clewett, Ann Davies, Karen Edwards, Pauline Edwards, Gwyneth Ellis, James Elson, Justine Evans, Gill German, Jon Harland, Elen Heaton, Huw Hilditch-Roberts, Martyn Hogg, Carol Holliday, Alan Hughes, Hugh Irving, Alan James, Delyth Jones, Paul Keddie, Diane King, Geraint Lloyd-Williams, Julie Matthews, Jason McLellan, Barry Mellor, Win Mullen-James, Merfyn Parry, Pete Prendergast (Is-Gadeirydd), Arwel Roberts (Cadeirydd), Gareth Sandilands, Peter Scott, Rhys Thomas, Andrea Tomlin, Cheryl Williams, Elfed Williams, Eryl Williams, Huw Williams, Emrys Wynne a/ac Mark Young

HEFYD YN BRESENNOL

Cyfarwyddwr Corfforaethol: Busnes a Llywodraethu (Swyddog Monitro)(GW);
Cyfarwyddwr Corfforaethol: Economi a'r Amgylchedd (TW); Rheolwr Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd (AL); Uwch Swyddog Cynllunio (LG); Cydlynnydd Cyfoethogi Addysg (DC); Rheolwr Asedau a Risg (TT); Swyddogion Gwesteiwr Zoom a Gweddarlledu (RTJ a NPH); a Gweinyddwr Pwyllgor (SLW)

Hefyd yn Bresennol – Cadeirydd y Pwyllgor Safonau, Julia Hughes

1 YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cynghorwr(wyr)
Chris Evans, Hugh Evans, Bobby Feeley, Raj Metri a/ac David Williams

Yn y fan hon cafwyd munudau o dawelwch i'r diweddar Gynghorydd Brian Blakeley a'r cyn-Gynghorydd y diweddar Rhys Webb.

Talodd y Cadeirydd ac Arweinwyr y Grwpiau deyrnged i'r diweddar Gynghorydd Brian Blakeley. Roeddent yn cydnabod ei foeseg waith a'i ymroddiad i'r gymuned yr oedd yn Gynghorydd lleol iddi a hefyd y gwaith ar gyfer y sir. Roedd y diweddar Gynghorydd Blakeley wedi bod yn Gynghorydd uchel ei barch a byddai colled fawr ar ei ôl.

2 DATGAN CYSYLLTIAD

Dim.

3 MATERION BRYN FEL Y'U CYTUNWYD GAN Y CADEIRYDD

- (i) Dywedodd y Cadeirydd wrth yr aelodau ei fod wedi mynychu digwyddiad yng Nghaerdydd i gynrychioli Cyngor Sir Ddinbych (CSDd). Roedd CSDd wedi cael cydnabyddiaeth genedlaethol i'w hymrwymiad i'r Lluoedd Arfog,

personol, gorffennol a phresennol, ynghyd â'u teuluoedd. Cyflwynodd y Cadeirydd y wobwr i'r Aelod Arweiniol dros Strategaeth Gorfforaethol, Polisi a Chydraddoldeb, y Cynghorydd Julie Matthews. Cydnabu'r Cynghorydd Matthews waith caled staff CSDd yn cefnogi'r lluoedd arfog yn Sir Ddinbych. Diolchodd y Cynghorydd Matthews hefyd i'r Cadeirydd, y Cynghorydd Arwel Roberts am fynychu'r digwyddiad ac am dderbyn y wobwr ar ei rhan.

- (ii) Cadarnhaodd y Cadeirydd mai un o'i Elusennau tra yn ei swydd oedd "Achub y Plant". Cadarnhaodd y Cadeirydd ei fod wedi bod yn gweithio gyda'r Cydlynnydd Cyfoethogi Addysg, Sarah Dixon, a'u bod i fynychu ysgolion yn Sir Ddinbych i lansio Cystadleuaeth Celf Ysgolion Sir Ddinbych o'r enw "Beth Syn Eich Gwneud Chi'n Hapus" "Beth Sy'n Eich Gwneud Chi'n Hapus". Byddai'r gystadleuaeth ar gyfer plant dan 12 oed. Roedd Hyb yr NSPCC ym Mhrestatyn hefyd wedi bod yn ymwneud â'r Gystadleuaeth Gelf ac roedd CSDd yn hynod falch o gefnogi NSPCC Gogledd Cymru. Byddai'r celf yn cael ei arddangos mewn llyfrgelloedd ar draws y sir yn ystod wythnos Iechyd Meddwl Plant (6 – 12 Chwefror 2023). Byddai'r enillydd cyffredinol yn ennill gweithdy rhad ac am ddim yn yr ysgol gydag artist Cymreig blaenllaw. Y dyddiad cau ar gyfer ceisiadau yw 27 Ionawr 2023.

4 DYDDIADUR Y CADEIRYDD

Roedd rhestr o ddigwyddiadau dinesig a gyflawnwyd gan y Cadeirydd ar gyfer y cyfnod 1 Hydref 2022 i 1 Rhagfyr 2022 wedi'i dosbarthu cyn y cyfarfod.

***PENDERFYNWYD** derbyn y rhestr o ymrwymïadau dinesig a gyflawnwyd gan y Cadeirydd.*

5 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod y Cyngor Llawn a gynhaliwyd ar 6 Rhagfyr 2022.

***PENDERFYNWYD** cadarnhau cofnodion y Cyngor Llawn a gynhaliwyd ar 6 Rhagfyr 2022 fel cofnod cywir.*

6 CYNLLUNIAU AMDDIFFYN YR ARFORDIR CANOL Y RHYL A CHANOL PRESTATYN

Ar y pwynt hwn, hysbysodd y Swyddog Monitro yr aelodau bod Atodiadau 4 a 5 yn Gyfrinachol Rhan II ac os oedd trafodaethau i gynnwys yr Atodiadau hynny byddai angen i'r cyfarfod symud i Ran II.

Cyflwynodd yr Aelod Arweiniol dros yr Amgylchedd a Chludiant, y Cynghorydd Barry Mellor, adroddiad Cynlluniau Amddiffyn Arfordirol Canol y Rhyl a Chanol Prestatyn (a gylchlythyrwyd yn flaenorol).

Oherwydd lefel yr ymrwymiad ariannol sydd ei angen ar y cyngor, gofynnir am gymeradwyaeth i symud ymlaen i gam adeiladu'r ddau gynllun.

Adeiladwyd yr amddiffynfeydd arfordirol presennol ar hyd ffryntiad Cwrs Golff y Rhyl tua 70 mlynedd yn ôl ac roeddent mewn cyflwr gwael. Oherwydd cyflwr yr amddiffynfeydd arfordirol, roedd y cyngor am sicrhau eu bod yn cael eu huwchraddio ymhell o flaen amser. Pe bai'r amddiffynfeydd presennol yn methu yn y lleoliad hwn, byddai'r perygl llifogydd i dros 2,000 o eiddo yn ardal Prestatyn yn cynyddu'n sylweddol.

Roedd ardal ganolog y Rhyl (rhwng Splash Point a Drift Park) yn cael ei hamddiffyn ar hyn o bryd gan amddiffynfeydd môr a oedd yn dirywio. Roedd y Cyngor am sicrhau bod amddiffynfeydd presennol yn cael eu hailosod ymhell o flaen amser, er mwyn amddiffyn y rhan boblogaidd hon o arfordir y Rhyl rhag llifogydd ac erydu arfordirol. Pe bai'r amddiffynfeydd presennol yn methu yn y lleoliad hwn, byddai'r perygl llifogydd i dros 600 eiddo yn ardal y Rhyl yn cynyddu'n sylweddol.

Roedd y cynlluniau arfaethedig wedi'u nodi yn yr adroddiad a'u crynhoi gan y Cynghorydd Mellor.

Roedd Achos Busnes llawn ar gyfer y ddau gynllun wedi'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru (LIC) ym mis Tachwedd 2022. Roedd y Cyngor wedi gweithio'n agos gyda LIC drwy gydol y broses o ddatblygu'r cynlluniau ac yn rhagweld y byddai cymeradwyaeth LIC yn cael ei rhoi erbyn diwedd mis Rhagfyr 2022.

Roedd asesiad o'r effaith ar garbon wedi'i gynnal a ddangosodd, dros oes y cynllun, fod yr effeithiau carbon yn debyg iawn i'r buddion carbon, a oedd yn golygu bod y cynllun yn garbon niwtral.

Mae'r Cyngor wedi bod yn rhan o drafodaethau a thrafodaethau cadarnhaol gyda busnesau y mae'r cynllun yn effeithio arnynt.

Cyfanswm cost y ddau gynllun oedd tua £92m. Roedd 85% i'w ariannu gan Lywodraeth Cymru fel cymorth grant, a dalwyd i'r Cyngor dros gyfnod o 25 mlynedd drwy'r Grant Cynnal Refeniw.

Yn ystod y trafodaethau, codwyd y pwyntiau a ganlyn:-

- Soniodd aelodau lleol am y difrod i drigolion yn ystod y llifogydd yn y blynyddoedd blaenorol a chrosawyd y cynlluniau amddiffyn rhag llifogydd.
- Rhoddwyd sicrwydd i'r Aelodau bod y cyfrifiad o'r modelu ar gyfer y cynllun yn gywir ac y byddai'n lliniaru llifogydd yn ardaloedd Canol y Rhyl a Phrestatyn.
- Cadarnhawyd y byddai cynrychiolwyr Balfour Beattie yn monitro a rheoli'r prosiectau ynghyd ag ymgynghori â swyddogion. Cadarnhawyd y byddai'r ddau gynllun yn selio arfordir Sir Ddinbych.
- Byddai'r cyfnod adeiladu yn digwydd dros gyfnod o dair blynedd. Roedd deialog parhaus gyda'r trigolion i'w hysbysu o'r gwaith sy'n cael ei wneud, lefelau sŵn a bioamrywiaeth ac ati. Roedd cyfarfod cyhoeddus hefyd wedi'i gynnal yn ddiweddar i sicrhau bod trigolion lleol yn cael eu hysbysu'n llawn.
- Byddai Bwrdd Prosiect yn cyfarfod yn fisol i fonitro cynnydd y cynllun.
- Byddai mynediad i'r traeth yn cael ei wella yn dilyn adeiladu'r cynllun.

Diolchodd y Cadeirydd i'r swyddogion am yr adroddiad ac am y gwaith yr oeddent wedi'i wneud.

CYNIGWYD gan y Cynghorydd Barry Mellor, EILIWYD gan y Cynghorydd Alan James

PENDERFYNWYD –

- Bod y Cyngor yn cadarnhau ei fod wedi ystyried cynnwys yr Asesiadau Effaith Llesiant ar gyfer pob cynllun (ynghlwm yn Atodiad 3a ac Atodiad 3b).
- Bod y Cyngor yn cefnogi'r cynnig i symud cynllun Amddiffyn Arfordirol Canol y Rhyl yn ei flaen i'r cam adeiladu, gan ddefnyddio'r model cyllid cymorth grant a osodwyd gan Lywodraeth Cymru. Mae hyn yn amodol ar Lywodraeth Cymru yn cymeradwyo'r Achos Busnes Llawn ac yn cytuno i ddarparu 85% o gost benthyca i ariannu'r cynllun.
- Bod y Cyngor yn cefnogi'r cynnig i symud cynllun Amddiffyn Arfordirol Canol Prestatyn ymlaen i'r cam adeiladu, gan ddefnyddio'r model cyllid cymorth grant a osodwyd gan Lywodraeth Cymru. Mae hyn yn amodol ar Lywodraeth Cymru yn cymeradwyo'r Achos Busnes Llawn ac yn cytuno i ddarparu 85% o gost benthyca i ariannu'r cynllun.
- Bod y Cyngor yn dirprwyo awdurdod i Fwrdd Prosiect Amddiffyn yr Arfordir i gyflawni'r cynlluniau.

**Ar y pwynt hwn (11.15 a.m.), cafwyd egwyl o 20 munud.
Ailgynullodd y cyfarfod am 11.35 a.m.**

**7 CYTUNDEB CYFLAWNI DIWYGIEDIG Y CYNLLUN DATBLYGU LLEOL
NEWYDD**

Cyflwynodd yr Aelod Arweiniol dros Ddatblygu Lleol a Chynllunio, y Cynghorydd Win Mullen-James, y Cytundeb Cyflawni Diwygiedig ar gyfer yr adroddiad Cynllun Datblygu Lleol newydd (a gylchlythyrwyd yn flaenorol).

Roedd yr adroddiad yn nodi'r Cytundeb Cyflawni diwygiedig ar gyfer y Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) 2018 – 2033 newydd. Roedd y Cytundeb Cyflawni yn nodi'r amserlen ar gyfer symud y CDLI newydd ymlaen i'w fabwysiadu ac yn amlinellu gyda phwy, sut a phryd y byddai'r Cyngor yn ymgynghori. gwahanol gamau paratoi'r CDLI. Roedd angen Cytundeb Cyflenwi diwygiedig oherwydd oedi yn yr amserlen y cytunwyd arni yn sgil pandemig Covid-19; oedi wrth gyhoeddi polisi a chanllawiau perygl llifogydd ac etholiadau lleol. Roedd angen i'r Cabinet a'r Cyngor gymeradwyo CC diwygiedig ac yna ei gyflwyno'n ffurfiol i Lywodraeth Cymru i'w gytuno.

Roedd y Grŵp Cynllunio Strategol a'r Cabinet wedi argymhell bod y CC diwygiedig yn cael ei gyflwyno i'r Cyngor i'w gymeradwyo a'i gyflwyno wedyn i Lywodraeth Cymru.

Dywedodd yr Uwch Swyddog Cynllunio wrth yr aelodau fod y CC yn gosod yr amserlen ar gyfer paratoi'r CDLI a'r trefniadau ymgynghori. Roedd y Cytundeb Cyflenwi presennol wedi'i gymeradwyo ym mis Mai 2018. Roedd y Cytundeb Cyflawni diwygiedig yn gam allweddol wrth symud y CDLI newydd yn ei flaen ac ni ellid cyflawni unrhyw gamau ymgynghori ffurfiol pellach nes bod y CC diwygiedig wedi'i gymeradwyo.

Dywedodd yr Arweinydd, y Cynghorydd Jason McLellan fod llawer iawn o drafod wedi digwydd yn ystod y Cabinet.

CYNIGWYD gan y Cynghorydd Peter Scott, ac EILIWYD gan y Cynghorydd Karen Edwards.

PENDERFYNWYD –

- *Bod y Cyngor yn cadarnhau ei fod wedi darllen, deall ac ystyried yr Asesiad o Effaith ar Les (Atodiad 2) fel rhan o'i ystyriaeth.*
- *Bod y Cyngor yn cymeradwyo'r Cytundeb Cyflawni diwygiedig (CC) yn Atodiad 1 a'i gyflwyno wedyn i Lywodraeth Cymru.*
- *Bod y Cyngor yn awdurdodi'r Aelod Arweiniol dros Ddatblygu Lleol a Chynllunio mewn ymgynghoriad â'r Pennaeth Cynllunio, Gwarchod y Cyhoedd a Gwasanaethau Cefn Gwlad i gytuno ar unrhyw newidiadau sydd eu hangen yn y dyfodol i Gytundeb Cyflawni Cynllun Datblygu Lleol Newydd Sir Ddinbych.*

8 ADRODDIAD BLYNYDDOL Y PWYLLGOR SAFONAU

Cyflwynodd Cadeirydd y Pwyllgor Safonau, Julia Hughes, Adroddiad Blynyddol Cadeiryddion y Pwyllgor Safonau (a gylchlythyrwyd yn flaenorol)

Roedd Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau yn ymdrin â'r flwyddyn galendr rhwng Ionawr a Rhagfyr 2021. Roedd yr adroddiad yn ymdrin â'r cyfnod pan oedd y Cadeirydd presennol (Julia Hughes) a gyflwynodd yr adroddiad hwn yn Is-Gadeirydd ac aelodaeth y Pwyllgor yn ymwneud â thymor diwethaf y Cyngor. Cyflwynwyd Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau ar waith y pwyllgor bob blwyddyn a'i ganfyddiadau a'i arsylwadau. Roedd hyn yn rhan o ymdrech y Pwyllgor i godi safonau ymddygiad moesegol a chydymffurfio â Chod Ymddygiad yr Aelodau.

Roedd rheoliadau'r Pwyllgor Safonau yn nodi na fyddai maint y Pwyllgor yn llai na 5 ond dim mwy na 9 Aelod gyda'r Pwyllgor. Yn Sir Ddinbych roedd y Pwyllgor Safonau yn cynnwys 2 Gynghorydd Sir, 4 Aelod Annibynnol (cyfetholedig), ac 1 Aelod Cyngor Cymuned, felly 7 aelod. Ni chafodd y mwyafrif o'r Aelodau eu hethol, ond cawsant eu recriwtio o blith aelodau'r cyhoedd yn unol â gofynion y ddeddfwriaeth Safonau yng Nghymru. Hefyd, dim ond pan fyddai o leiaf hanner yr Aelodau a oedd yn bresennol yn aelodau lleyg annibynnol y gallai'r Pwyllgor fod â chworwm.

Yn ystod 2021 comisiynodd Llywodraeth Cymru adolygiad annibynnol o'r fframwaith moesegol yng Nghymru – Adolygiad Penn, a oedd yn edrych i weld a oedd y fframwaith yn parhau i fod yn addas at y diben. Y casgliad cyffredinol oedd bod y fframwaith yn addas at y diben ac nad oedd angen ei newid yn sylweddol. Argymhellwyd rhai mân addasiadau a diwygiadau i gynnwys ystyriaeth o rôl Pwyllgorau Safonau o ran cefnogi cynghorau cymuned a phwerau ychwanegol y gallai fod eu hangen, nid lleiaf goblygiadau adnoddau wrth ddarparu cymorth o'r fath. Mae'n werth nodi bod yr adolygiad wedi amlygu pryderon difrifol ynghylch maint y bwlio, diffyg parch neu ymddygiad aflonyddgar yn gyffredinol gan rai aelodau mewn cyfarfodydd Cynghorau Tref a Chymuned yng Nghymru.

Hwn oedd cam cyntaf yr adolygiad gyda'r ail gam yn canolbwyntio ar weithio gyda phartneriaid a rhanddeiliaid i gyflawni unrhyw newidiadau i'r fframwaith safonau moesegol a oedd yn cael eu hystyried yn briodol ac yn angenrheidiol gan Weinidogion Cymru yng ngoleuni canfyddiadau ac argymhellion y cam cyntaf. o'r adolygiad.

Yn dilyn crynodeb o'r Adroddiad Blynyddol, diolchodd y Cadeirydd i Gadeirydd y Pwyllgor Safonau am ei chyflwyniad a'i gwaith.

CYNIGWYD gan y Cynghorydd Hugh Irving ac EILIWYD gan y Cynghorydd Paul Keddie.

PENDERFYNWYD bod yr Aelodau'n nodi cynnwys Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau.

9 RHAGLEN GWAITH I'R DYFODOL Y CYNGOR SIR

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol - Busnes a Llywodraethu, Raglen Gwaith Cychwynnol y Cyngor ynghyd â Rhaglen Gwaith Cychwynnol Gweithdy'r Cyngor (a gylchredwyd yn flaenorol).

Roedd cyfarfodydd nesaf y Cyngor i'w cynnal ar 31 Ionawr 2023 a 28 Chwefror 2023.

Roedd cyfarfod nesaf Gweithdy'r Cyngor i'w gynnal ar 16 Rhagfyr 2022.

PENDERFYNWYD cymeradwyo a nodi Rhaglen Gwaith Cychwynnol Gweithdy'r Cyngor a'r Cyngor.

GORFFENNA Y CYFARFOD AM 12:10 P.M.